Черкаський державний технологічний університет
Факультет гуманітарних технологій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
голова вченої ради факультету
гуманітарних технологій
_____ Н.В. Махиня
№ 1 «1» 10 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Методологія педагогічної діяльності»
підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії

для усіх спеціальностей та освітніх програм

2021 - 2022 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія педагогічної діяльності» підготовки здобувачів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії») – 10 стор.

Розробник:
Махиня Наталія Володимирівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри іноземних мов

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри іноземних мов
Протокол № 3 від «10» вересня 2021 року

Завідувач кафедри _____ /М.В. Челурна/

Обговорено та рекомендовано до затвердження методичною комісією факультету гуманітарних технологій
«24» вересня 2021 р., протокол № 2

Голова методичної комісії факультету гуманітарних технологій
_____ /А.І. Лисенко/

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Прізвище, ім'я, по батькові	Махиня Наталія Володимирівна
Науковий ступінь	Доктор педагогічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	Професор кафедри іноземних мов
Місце роботи	Черкаський державний технологічний університет
Адреса кафедри	бульв. Шевченка, 460, м. Черкаси, 2 корпус, каб. 208
Контактний телефон	+38(067)307-66-47
Профайл викладача	https://departments.chdtu.edu.ua/lf/kim/staff/item/681-makhynia-nataliia-volodymyrivna
e-mail	natalymakhynia@gmail.com
Профайл дисципліни	
Розклад консультацій	понеділок 13.00 – 14.00, ауд. 803-1

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<table>
<tr><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень</td><td colspan="2" rowspan="2">Загальні характеристики</td><td colspan="2">Навчальне навантаження з дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма</td><td>Заочна форма</td></tr>
<tr><td>Галузь знань – усі</td><td colspan="2">Обов'язкова</td><td colspan="2" rowspan="2"></td></tr>
<tr><td rowspan="4">Спеціальність – усі

Освітня програма – усі</td><td>Кількість кредитів ЄКТС</td><td>4</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин</td><td>120</td><td colspan="2">Курс підготовки – 1</td></tr>
<tr><td>К-сть аудиторних годин</td><td>48</td><td colspan="2" rowspan="2">Семестр підготовки – 2</td></tr>
<tr><td>К-сть годин самост. роботи</td><td>72</td></tr>
<tr><td rowspan="8">Освітній рівень – освітньо-науковий</td><td colspan="2" rowspan="8">Мова навчання – українська</td><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>32 год.</td><td>32 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>16 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>72 год.</td><td>72 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю – іспит</td></tr>
</table>

3 МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни	Оволодіння процесами використання методів і засобів педагогічної діяльності при викладанні професійних дисциплін із інженерії програмного забезпечення.
Завдання вивчення дисципліни	Опанування провідними педагогічними категоріями, закономірностями, формами і методами навчання; застосування знання про об'єктивний зв'язок між психологічними, віковими, індивідуальними особливостями студентів-програмістів для педагогічної взаємодії з ними.

4 РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

№ з/п	Результати навчання
1	$РН_8$. Застосувати загальні принципи та методи інженерії програмного забезпечення інформаційних технологій, а також методологію наукових досліджень у власних дослідженнях у сфері інженерії програмного забезпечення та у викладацькій практиці.
2	$РН_{10}$. Демонструвати дотримання етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.
3	Застосовувати дидактичні принципи у науково-педагогічній діяльності
4	Визначати зміст і цілі навчання
5	Застосовувати форми, методи проведення заняття відповідно до новітніх педагогічних технологій
6	Планувати, проводити та контролювати педагогічну діяльність із урахуванням вікових та індивідуальних особливостей студентів
7	Застосовувати принцип неперервної освіти і самоосвіти у формальному, неформальному та інформальному навчанні

5 ПРЕРЕКВІЗИТИ

При вивченні дисципліни «Методологія педагогічної діяльності», здобувачі опираються на знання й дані суміжних дисциплін: філософії психології, фізіології, соціології, та інших дисциплін соціально-економічного циклу.

6 ПОСТРЕКВІЗИТИ

Асистентсько-педагогічна практика.

7 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль №1 *Основні педагогічні категорії*
Тема 1 Педагогіка як наука Зміст теми: основні педагогічні поняття, функції педагогіки
Тема 2 Методологія педагогіки Зміст теми: методологічні принципи педагогіки, методи педагогічних досліджень, педагогічний експеримент
Тема 3 Педагогічні цілі Зміст теми: мета педагогічної діяльності, педагогічні концепції, закономірності та етапи педагогічного процесу
Змістовий модуль №2 *Дидактичні принципи навчання*
Тема 1 Дидактика як наука Зміст теми: предмет і завдання дидактики, основні категорії дидактики
Тема 2 Процес навчання Зміст теми: основні компоненти навчального процесу, джерела змісту освіти – навчальні плани, програми, посібники, підручники
Тема 3 Дидактичні поняття в навчальному процесі Зміст теми: методи навчання, засоби навчання, форми організації навчального процесу, педагогічні технології, модель навчання
Тема 4 Закономірності та принципи навчання Зміст теми: дидактичні закономірності – загальні й конкретні, принципи навчання
Тема 5 Методи навчання Зміст теми: поняття метода навчання, методика навчального предмета, класифікація методів навчання
Змістовий модуль №3 *Форми і структура навчального процесу студентів-програмістів*
Тема 1 Форми навчальної діяльності при освоєнні спеціальності «Інженерія програмного забезпечення» Зміст теми: групове навчання, аудіовізуальне, активне навчання
Тема 2 Організаційні форми навчання Зміст теми: форми навчання в історичній ретроспективі, вимоги до сучасних форм навчання принципам та методам інженерії програмного забезпечення інформаційних технологій та методології наукових досліджень
Тема 3 Класифікація навчальних занять Зміст теми: структура навчальних занять, технології навчання у галузі інженерії програмного забезпечення
Тема 4 Структурна організація навчання Зміст теми: планування навчального заняття, етапи навчального заняття

Змістовий модуль №4 *Мотивація та контроль навчальної діяльності*
Тема 1 Стимулювання й мотивація навчально-пізнавальної діяльності Зміст теми: види стимулювання, мотивація, заохочення й покарання в навчанні. Дотримання етичних норм і правил у процесі навчання та проведення наукових досліджень , а також правил академічної доброчесності
Тема 2 Методи контролю навчальної діяльності Зміст теми: поняття діагностування, принципи контролю й оцінювання, види контролю та його функції. Правила доброчесності. Контроль дотримання правил академічної доброчесності.
Тема 3 Функції навчального процесу Зміст теми: освітня, виховна, розвивальна
Тема 4 Виховання як педагогічна категорія Зміст теми: підходи до виховання як до педагогічної категорії, колектив як педагогічне поняття. Колективне та індивідуальне формування науковця.

8 ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	Назва модулів і тем	Форми організації навчання, к-сть годин						Література, інформаційні ресурси
		Денна форма			Заочна форма			
		Лекції	Практичні	Самост. робота	Лекції	Практичні	Самост. робота	
Змістовий модуль №1 *Основні педагогічні категорії*								
1	Педагогіка як наука	2	-	5	2	-	5	1-3
2	Методологія педагогіки	2	-	5	2	-	5	1-3
3	Педагогічні цілі	2	2	5	2	-	7	1-3
Змістовий модуль №2 *Дидактичні принципи навчання*								
1	Дидактика як наука	2	-	5	2	-	5	2
2	Процес навчання	2	-	5	2	-	5	1, 2
3	Дидактичні поняття в навчальному процесі	2	2	5	2	-	7	1-3
4	Закономірності та принципи навчання	2	2	5	2	-	7	1-3
5	Методи навчання	2	2	5	2	-	7	1, 2
Змістовий модуль №3 *Форми і структура навчального процесу студентів-програмістів*								
1	Форми навчальної діяльності при освоєнні спеціальності «Інженерія	2	-	5	2	-	5	1-3

	програмного забезпечення»							
2	Організаційні форми навчання принципам та методам інженерії програмного забезпечення інформаційних технологій та методології наукових досліджень	2	-	5	2	-	5	1, 2
3	Класифікація навчальних занять	2	2	5	2	-	7	1
4	Структурна організація навчання	2	2	5	2	-	7	1-3
Змістовий модуль №4 *Мотивація та контроль навчальної діяльності*								
1	Стимулювання й мотивація навчально-пізнавальної діяльності	2	2	3	2	-	5	1, 2
2	Методи контролю навчальної діяльності	2	2	3	2	-	5	1, 2
3	Функції навчального процесу	2	-	3	2	-	3	1, 2
4	Виховання як педагогічна категорія	2	-	3	2	-	3	2
		32	16	72	32	-	88	

9 ПРАКТИЧНІ / СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

№	Тема заняття	К-сть годин
1	Педагогіка як наука, її завдання та цілі	2
2	Дидактика як наука	2
3	Принципи навчання	2
4	Методи навчання	2
5	Форми навчальної діяльності	2
6	Організація процесу навчання	2
7	Мотивація навчальної діяльності	2
8	Методи контролю навчальної діяльності	2

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний посібник із дисципліни «Методологія педагогічної діяльності» для здобувачів освітньо-наукового ступеня «доктор філософії». Укл. д.пед.н. Махиня Н.В., Черкаси, ЧДТУ, 2021 р.

10 СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯТНЕНЬ

10.1 МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Дисципліна «Методологія педагогічної діяльності» спланована у розрахунку на 32 години лекційних занять та 16 годин практичної роботи. Протягом вивчення дисципліни, здобувачі матимуть чотири проміжних контрольних завдання (після опанування тематичних модулів), та підсумкову форму контролю у вигляді іспиту.

10.2 ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Педагогіка як наука
2. Предмет і об'єкт педагогіки
3. Основні категорії педагогіки: розвиток, формування, соціалізація, виховання, освіта, навчання, самовиховання, самоосвіта, педагогічний процес
4. Структура педагогічної науки та її зв'язок з іншими науками: філософією, етикою, психологією, соціологією, гігієною, історією
5. Наукові галузі педагогіки: загальна педагогіка, вікова педагогіка, військова педагогіка, професійна педагогіка, спеціальна педагогіка, соціальна педагогіка, історія педагогіки
6. Процес розвитку особистості
7. Основні фактори процесу і результату людського розвитку: спадкоємність, середовище і виховання
8. Вікова періодизація. Нерівномірність розвитку: акселерація
9. Особливості виховання особистостей різноманітних вікових груп
10. Дидактика як складова частина педагогіки. Характеристика категорій дидактики: навчання, викладання, научання
11. Сутність, структура, функції навчання
12. Характеристика принципів педагогічного процесу
13. Особливості організації навчального процесу у галузі інженерії програмного забезпечення.
14. Технології навчання
15. Методи навчання
16. Загальна характеристика організаційних форм навчання при застосуванні загальних принципів та методів інженерії програмного забезпечення інформаційних технологій
17. Прийоми і засоби навчання інженерним дисциплінам
18. Види і стилі навчання: проблемне навчання, програмоване навчання, індивідуалізоване навчання, комп'ютерне навчання

19. Виховання як процес цілеспрямованого формування та розвитку особистості
20. Етика досліджень.
21. Правила академічної доброчесності
22. Виховний процес та його основні компоненти
23. Сім'я та її значення у становленні особистості. Правила сімейного виховання
24. Колектив як фактор соціалізації особистості
25. Мотивація навчальної та наукової діяльності
26. Методи контролю навчальної діяльності та дотримання правил академічної доброчесності.
27. Поняття діагностування, принципи контролю й оцінювання, види контролю та його функції.

10.3 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Модуль	Критерії оцінювання знань	Кількість балів *максимум*
Змістовий модуль 1		
Відповідь на занятті		1
Контрольна робота		10
Всього за змістовим модулем 1		14
Змістовий модуль 2		
Відповідь на занятті		1
Контрольна робота		10
Всього за змістовим модулем 2		16
Змістовий модуль 3		
Відповідь на занятті		1
Контрольна робота		10
Всього за змістовим модулем 3		15
Змістовий модуль 4		
Відповідь на занятті		1
Контрольна робота		10
Всього за змістовим модулем 4		15
Іспит		40
Разом		100

11 РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка: навчальний посібник, К. : МАУП, 2002, 176 с.

2. Гура О.І. Педагогіка вищої школи: вступ до спеціальності: Навчальний посібник, К. : Центр навчальної літератури, 2005, 224 с.

3. Словник-хрестоматія педагогічних понять : навчальний посібник для студентів, аспірантів, викладачів. Луганськ : Вид-во СНУ ім. В.Даля, 2004, 272 с.

Додаткова

1. Аймедов К.В., Бабієнко В.В. Загальна педагогіка та історія педагогіки : підручник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014, 352 с.
2. Волкова Н.П. Педагогіка : навчальний посібник, 2-ге видання, перероблене, доповнене. К. : «Академвидав», 2007, 618 с.
3. Зайченко І.В. Педагогіка :підручник. К. : Вид-во Ліра, 2016, 608с.
4. Кучерявий О.Г. Педагогіка: особистісно-розвивальні аспекти : навчальний посібник. К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. 440 с.
5. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія. К., 2005.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методом навчання називають спосіб впорядкованої взаємозалежної діяльності викладача та студентів, спрямованої на вирішення завдань освіти, виховання і розвитку в процесі навчання.

Методи навчання є одним з найважливіших компонентів навчального процесу. Без відповідних методів навчання неможливо реалізувати його цілі та завдання, досягти засвоєння студентами навчального матеріалу.

1. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності

За джерелами передачі і сприйняття навчальної діяльності	**За логікою передачі і сприйняття інформації**	**За ступенем самостійності мислення**	**За ступенем управління навчальною роботою**
Словесні	Індуктивні	Репродуктивні	Під керівництвом викладача
Наочні	Дедуктивні	Проблемно-пошукові	Самостійна робота студентів

2. методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання	**Методи стимулювання відповідальності**
Організаційно-діяльнісні ігри	Переконання в значущості навчання
Навчальні дискусії	Пред'явлення вимог
Створення емоційно-моральних ситуацій	Заохочення й покарання

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Обов'язковим компонентом навчання є регулярне відвідування занять. За об'єктивної причини (хвороба, працевлаштування, стажування, тощо) можливе навчання в онлайн формі чи за індивідуальним графіком, якщо така

можливість погоджена із науковим керівником.

Порушення термінів виконання навчальних завдань без поважних причин призводить до зниження оцінки на 25%. Дотримання принципів академічної доброчесності: самостійне виконання поточних завдань, завдань контролю; посилання на джерела інформації у разі їх використання; дотримання норм авторського права.